

Notă explicativă care însoțește propunerea de revizuire a Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020¹

Comisia publică spre consultare o propunere de revizuire a Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020 (denumite în continuare „OAME”). Cetățenii și părțile interesate sunt invitați să își exprime opiniile cu privire la prezenta propunere și la modul în care orientările revizuite ar contribui la îndeplinirea obiectivelor Pactului verde european privind neutralitatea emisiilor de dioxid de carbon, eficiența energetică, utilizarea eficientă a resurselor și circularitatea, reducerea poluării și biodiversitatea, într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor, limitând totodată posibilele denaturări ale concurenței. Această consultare publică va dura opt săptămâni. În plus, astfel cum s-a anunțat deja în evaluarea inițială a impactului, se va organiza o reuniune cu statele membre pentru a obține feedback din partea acestora privind proiectul de orientări care a fost propus spre consultare. Informațiile colectate prin intermediul acestei consultări publice vor fi incluse în evaluarea impactului pe care se va baza revizuirea.

În noiembrie 2020, Comisia a publicat o evaluare inițială a impactului pentru a informa cetățenii și părțile interesate cu privire la inițiativa de revizuire a OAME și a lansat o consultare publică deschisă pe baza unui chestionar pentru a obține feedback de la părțile interesate, care să contribuie la revizuire. În același timp, DG Concurență a lansat o cerere de contribuții la nivel european pentru o dezbatere referitoare la modul în care politica UE în domeniul concurenței poate sprijini cel mai bine Pactul verde. Aceasta a fost urmată, la 4 februarie 2021, de o conferință găzduită de vicepreședintele executiv Margrethe Vestager, care a reunit diferitele perspective cu privire la acest subiect important care au contribuit, de asemenea, la această revizuire.

Scopul prezentei note este de a clarifica obiectivul și domeniul de aplicare al propunerii de revizuire. Prezenta notă însoțește consultarea publică privind propunerea de Orientări privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie pentru 2022 (denumite în continuare „OACME”).

1. Contextul

Comisia a acordat prioritate absolută Pactului verde european, cu scopul de a transforma UE într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și competitivă. Obiectivele ambițioase ale Comisiei în materie de climă au fost consolidate în 2019 prin Comunicarea privind Pactul verde european², care stabilește obiectivul de a ajunge la zero emisii nete de gaze cu efect de seră în 2050. Pentru a înscrie UE pe o traiectorie responsabilă astfel încât să devină neutră din punct de vedere climatic până în 2050, Comisia a propus, de asemenea, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55 % până în 2030³. Aceste obiective ambițioase au fost consacrate în textul propus al Legii climei.

Îndeplinirea obiectivelor privind neutralitatea emisiilor de dioxid de carbon, eficiența energetică, utilizarea eficientă a resurselor și circularitatea, reducerea poluării, biodiversitatea și sprijinirea tranziției verzi va necesita eforturi semnificative și sprijin specific. Pentru a atinge nivelul de ambiție stabilit de Pactul verde, vor fi necesare investiții semnificative, inclusiv investiții suplimentare în

---

¹ JO C 200, 28.6.2014, p. 1-55.

² Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Pactul verde european”, 18 martie 2020, COM(2019) 640 final/3.

³ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Stabilirea unui obiectiv mai ambițios în materie de climă pentru Europa în perspectiva anului 2030 – Investirea într-un viitor neutru din punct de vedere climatic, în interesul cetățenilor”, 17 septembrie 2020, COM(2020) 562 final.

energia din surse regenerabile. Comisia a estimat că atingerea obiectivelor recent majorate în materie de climă și energie până în 2030 va necesita investiții anuale suplimentare în valoare de 350 de miliarde EUR. Amploarea acestor investiții necesită mobilizarea de fonduri atât din sectorul privat, cât și de fonduri publice într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor. Acest lucru va afecta toate sectoarele și, prin urmare, economia în ansamblu.

Normele privind ajutoarele de stat vor juca un rol important în crearea condițiilor propice îndeplinirii obiectivelor Pactului verde european și ale Mecanismului pentru o tranziție justă. Comunicarea privind Pactul verde european prevede în mod specific că normele privind ajutoarele de stat ar trebui să fie revizuite pentru a reflecta aceste obiective de politică, pentru a sprijini o tranziție eficientă din punctul de vedere al costurilor către neutralitatea climatică și pentru a facilita eliminarea treptată a subvențiilor pentru combustibilii fosili, în special pentru cei mai poluanți, asigurând în același timp condiții de concurență echitabile pe piața internă.

Actualele OAME, adoptate în 2014, urmează să expire la 31 decembrie 2021. Prin urmare, intenția este ca noile orientări să intre în vigoare la începutul anului 2022.

În 2019, Comisia a efectuat o verificare a adecvării pachetului de modernizare a ajutoarelor de stat, care a fost publicată la 30 octombrie 2020⁴.

Rezultatele au arătat că OAME și normele prevăzute în Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare (RGECA) referitoare la protecția mediului și energie au reușit, în general, să sprijine obiectivele climatice, dar și că anumite aspecte ar trebui simplificate și modernizate într-un mod care să reducă la minimum denaturarea comerțului și a concurenței. În plus, Pactul verde european impune o revizuire mai amplă și mai aprofundată a OAME, pentru a răspunde pe deplin provocării pe care o reprezintă Pactul verde european.

Revizuirea orientărilor se bazează pe evaluare și pe diferite surse de dovezi și date, inclusiv pe practica decizională, pe un studiu extern și pe contribuțiile părților interesate. Comisia a colectat puncte de vedere prin intermediul unei consultări publice deschise desfășurate în 2020. Acestea vor fi completate cu feedbackul primit în cadrul prezentei consultări publice.

În paralel, RGECA face, de asemenea, obiectul unei revizuirii parțiale a dispozițiilor relevante care le completează pe cele prevăzute în prezentele orientări. Se preconizează că o consultare publică cu privire la propunerea referitoare la aceste dispoziții revizuite va avea loc în vara anului 2021.

2. Justificarea revizuirii

Cele două componente principale ale revizuirii sunt:

- extinderea domeniului de aplicare al orientărilor la alte domenii (de exemplu, mobilitatea curată, biodiversitatea) și la toate tehnologiile care pot facilita realizarea Pactului verde, permițând cantități mai mari ale ajutoarelor (100 % din deficitul de finanțare) și noi instrumente de ajutor (de exemplu, contracte pentru diferență în materie de carbon);
- o flexibilizare a normelor de compatibilitate cu o evaluare simplificată a măsurilor transversale și, în general, eliminarea notificării individuale pentru proiectele ecologice mari în cadrul schemelor aprobate.

---

⁴ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/2044-Verificarea-adevării-pachetului-de-modernizare-a-ajutoarelor-de-stat-din-2012-a-liniilor-directoare-pentru-sectorul-feroviar-si-a-comunicării-privind-asigurările-de-credit-la-export-pe-termen-scurt_ro.

Acest domeniu de aplicare mai larg al orientărilor trebuie să fie însoțit de garanții prin care să se asigure că ajutorul este direcționat efectiv acolo unde este necesar pentru îmbunătățirea protecției mediului, că se limitează la ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor de mediu și că nu denaturează concurența sau integritatea pieței interne. Prezenta revizuire urmărește, de asemenea, să asigure alinierea și coerența cu legislația și politicile relevante ale UE în domeniul mediului și al energiei.

În ceea ce privește eliminarea treptată a subvențiilor pentru combustibili fosili, orientările propuse explică, drept regulă generală, că este puțin probabil ca măsurile care implică sprijin pentru combustibili fosili cei mai poluanți să creeze efecte pozitive asupra mediului și că adesea acestea au efecte negative importante, deoarece pot spori externalitățile negative de mediu de pe piață. Același lucru este valabil și pentru măsurile care implică noi investiții în gaze naturale, cu excepția cazului în care se demonstrează că investițiile sunt compatibile cu obiectivul climatic al Uniunii pentru 2030 și cu obiectivul atingerii neutralității climatice până în 2050. Prin urmare, am indicat în orientările propuse că, pentru astfel de măsuri, este puțin probabil să se ajungă la o concluzie pozitivă la testul comparativ (și, ca atare, este puțin probabil ca ajutorul de stat să fie posibil).

În ceea ce privește revizuirea dispozițiilor relevante ale RGECA, intenția este să se faciliteze în continuare investițiile ecologice prin extinderea domeniului de aplicare la domenii emblematice precum infrastructura de mobilitate curată și biodiversitatea și prin reexaminarea dispozițiilor privind eficiența energetică a clădirilor și utilizarea eficientă a resurselor, pentru a le face mai operaționale. În plus, normele vor deveni mai flexibile în ceea ce privește definirea costurilor eligibile și intensitățile ajutoarelor.

Secțiunile următoare oferă o imagine de ansamblu a principalelor modificări pe care le are în vedere Comisia în această etapă a procesului de revizuire. Textul proiectului de orientări propus spre consultare nu este definitiv și va fi reevaluat prin prisma feedbackului și a dovezilor primite în cadrul prezentei consultări publice.

3. Ajutoare pentru reducerea și eliminarea emisiilor de gaze cu efect de seră, inclusiv prin sprijinirea energiei din surse regenerabile

Pentru a facilita, în cea mai mare măsură posibilă, atingerea obiectivelor climatice ale Uniunii, domeniul de aplicare al orientărilor propuse se extinde la toate tehnologiile care reduc emisiile de gaze cu efect de seră și îmbunătățesc eficiența energetică. Această secțiune a orientărilor evită în mod deliberat menționarea unor tehnologii specifice, deoarece intenția este de a permite toate tehnologiile și abordările care pot contribui, și se asigură că orientările sunt cât mai rezistente la evoluțiile viitoare. Totuși, sprijinul pentru energia din surse regenerabile ar fi acoperit integral de secțiunea respectivă, iar schemele specifice privind energia din surse regenerabile continuă să fie posibile în cadrul acestor norme pentru a garanta că statele membre dispun de instrumentele necesare pentru a sprijini realizarea obiectivelor Uniunii privind energia din surse regenerabile.

Pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și/sau îmbunătățirea eficienței energetice, vor fi posibile ajutoare pentru costurile suplimentare nete totale pentru investiții și activități mai ecologice și vor fi posibile ajutoare sub diverse forme, inclusiv contracte pentru diferență, sub rezerva unor norme care să garanteze că formarea prețurilor de piață nu este denaturată în mod nejustificat.

Pentru a spori transparența și pentru a garanta că flexibilitatea suplimentară este bine calibrată și stimulează participarea părților interesate la proiectarea măsurilor de sprijin, OACME introduce cerința de a desfășura o consultare publică privind principalele caracteristici ale sistemului preconizat în anumite circumstanțe.

Pentru a se asigura că ajutoarele sunt necesare și pentru a descuraja ajutoarele pentru investiții mai puțin rentabile în ceea ce privește decarbonizarea, statele membre vor trebui să identifice în mod clar costul tuturor tipurilor de proiecte pentru protecția climei sprijinite, în ceea ce privește cuantumul ajutorului per unitate de reducere a gazelor cu efect de seră realizată (EUR/t echivalent CO₂ redus). Cu toate acestea, nu va exista nicio cerință de a utiliza acest parametru ca bază pentru selectarea proiectelor care urmează să beneficieze de ajutor.

Pentru a reduce supracompensarea și denaturările pieței, ofertarea concurențială este mecanismul implicit de acordare a ajutorului și de stabilire a nivelului ajutorului. Cu excepția cazului în care acest lucru este justificat, ofertarea ar trebui, în măsura posibilului, să fie deschisă tehnologiilor concurente din statul membru respectiv care pot îndeplini obiectivul urmărit de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.

De asemenea, Comisia solicită în mod specific observații cu privire la includerea ajutorului pentru eliminarea gazelor cu efect de seră din mediu în domeniul de aplicare al orientărilor. Tehnologiile care permit eliminarea gazelor cu efect de seră din aerul înconjurător pot contribui la atingerea obiectivelor UE, dar nu ar trebui să conducă la reducerea eforturilor și nici la epuizarea altor mijloace disponibile pentru evitarea sau reducerea emisiilor. În plus, există cazuri de investiții private nesubvenționate pentru eliminarea gazelor cu efect de seră, ceea ce indică faptul că este posibil ca ajutorul să nu fie întotdeauna necesar. Observațiile vor constitui o bază importantă pentru a decide în cunoștință de cauză dacă domeniul de aplicare al orientărilor ar trebui să includă sau nu eliminarea gazelor cu efect de seră din mediu.

4. Alte ajutoare de mediu

4.1. Ajutoare pentru îmbunătățirea performanței energetice și de mediu a clădirilor

Pentru a atinge obiectivul de reducere a emisiilor cu cel puțin 55 % până în 2030, UE trebuie să reducă emisiile de gaze cu efect de seră generate de clădiri cu 60 %. Comunicarea Comisiei privind „valul de renovări”⁵ stabilește obiectivul ambițios de a atinge o rată de renovare cel puțin dublă în următorii zece ani și de a se asigura că renovările conduc la creșterea eficienței energetice și la o utilizare mai eficientă a resurselor.

Pentru a facilita renovările aprofundate, statele membre vor putea combina ajutoarele pentru îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor cu ajutoarele pentru eventuale investiții care le îmbunătățesc performanța energetică sau de mediu, cum ar fi infrastructura la fața locului pentru generarea și stocarea energiei din surse regenerabile, punctele de încărcare pentru vehiculele electrice și echipamentele destinate digitalizării.

Pentru a se asigura că ajutorul aduce o îmbunătățire reală a eficienței energetice, va fi necesar un nivel minim de economii de energie. Măsurile de ajutor care generează economii semnificative de energie vor fi eligibile pentru un bonus ecologic.

Orientările propuse includ norme specifice privind ajutoarele acordate societăților de servicii energetice pentru facilitarea contractelor de performanță energetică.

---

⁵ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Un val de renovări pentru Europa – ecologizarea clădirilor, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de trai”, 14 octombrie 2020, COM(2020) 662 final.

4.2. Ajutoare pentru mobilitatea curată

Pentru a atinge obiectivul privind neutralitatea climatică până în 2050, Pactul verde european a stabilit necesitatea de a reduce emisiile din sectorul transporturilor cu 90 %. Comunicarea Comisiei privind strategia pentru o mobilitate sustenabilă și inteligentă⁶ confirmă obiectivul ambițios al Pactului verde european în acest sens și stabilește etape principale care au scopul de a ghida sectoarele către realizarea acestui obiectiv⁷.

Pentru a facilita tranziția către o mobilitate curată, în conformitate cu orientările propuse, va fi posibilă sprijinirea achiziționării de vehicule de transport nepoluante (utilizate pentru transportul aerian, rutier, feroviar, pe căi navigabile interioare, maritim și costier de pasageri și de mărfuri), inclusiv de vehicule alimentate cu gaz natural, în cazul în care acestea constituie o punte tehnologică necesară de tranziție către mobilitatea cu emisii zero, sau sprijinirea modernizării vehiculelor de transport. În plus, domeniul de aplicare al orientărilor va fi extins pentru a oferi statelor membre posibilitatea de a sprijini instalarea infrastructurii de reîncărcare și de realimentare accesibile publicului, care este necesară pentru exploatarea vehiculelor nepoluante, fără a exclude investițiile private în acest sector.

Ca regulă generală, ajutorul se acordă prin proceduri de ofertare concurențială, pentru a se asigura că acesta rămâne limitat la minimumul necesar. În ceea ce privește ajutoarele pentru vehicule nepoluante, OACME ar oferi statelor membre flexibilitatea de a identifica cea mai potrivită formă de ajutor și ar permite acoperirea integrală a costurilor de proprietate suplimentare. În ceea ce privește infrastructura de reîncărcare și de realimentare, statele membre vor putea finanța proiecte până la acoperirea întregului deficit de finanțare.

4.3. Ajutoare pentru utilizarea eficientă a resurselor și pentru sprijinirea tranziției către o economie circulară

Planul de acțiune pentru economia circulară (CEAP)⁸, care vizează accelerarea tranziției UE către o economie circulară ca parte a schimbării transformatoare promovate de Pactul verde european, a solicitat în mod special reflectarea obiectivelor legate de utilizarea eficientă a resurselor în contextul revizuirii orientărilor.

Orientările vor include o nouă secțiune privind utilizarea eficientă a resurselor și circularitatea, care va viza ajutoarele pentru investiții care îmbunătățesc utilizarea eficientă a resurselor și pentru prevenirea, pregătirea pentru reutilizare sau reciclare și reciclarea deșeurilor sau a altor produse, materiale sau substanțe.

Calcularea costurilor eligibile se va baza pe identificarea unui scenariu contrafactual pentru a se asigura că ajutorul rămâne limitat la compensarea costurilor de mediu. Se propune o metodă de calcul alternativă pentru cazurile în care nu se poate stabili un scenariu contrafactual. Intensitatea maximă a ajutorului va fi de 40 % din costurile eligibile, cu bonusuri pentru IMM-uri, pentru investiții situate în zone asistate și pentru proiecte de ecoinovare. Ajutorul poate fi acordat și printr-o procedură de ofertare concurențială.

---

⁶ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Strategia pentru o mobilitate sustenabilă și inteligentă – înscrierea transporturilor europene pe calea viitorului”, 9 decembrie 2020, COM(2020) 789 final.

⁷ Printre acestea se numără obiectivul de a avea cel puțin 30 de milioane de autoturisme cu emisii zero, 80 000 de camioane cu emisii zero în circulație până în 2030 și ca, până în 2050, aproape toate autoturismele, camionetele, autobuzele și vehiculele grele noi să fie cu emisii zero.

⁸ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Un nou Plan de acțiune privind economia circulară – Pentru o Europă mai curată și mai competitivă”, 11 martie 2020, COM(2020) 98 final.

Ajutoarele pentru costurile de funcționare pot fi permise cu titlu tranzitoriu numai pentru colectarea separată și sortarea deșeurilor sau a altor produse, materiale sau substanțe în legătură cu anumite fluxuri de deșeuri sau tipuri de deșeuri, în vederea pregătirii pentru reutilizare sau reciclare.

4.4. Alte ajutoare de mediu

Reducerea poluării

O nouă secțiune se va referi la ajutorul pentru prevenirea sau reducerea poluării și a altor emisii decât gazele cu efect de seră (de exemplu oxizi de azot, dioxid de sulf, zgomet, fosfat etc.).

Pentru a se asigura că ajutoarele sunt direcționate către investiții care au un impact pozitiv asupra reducerii poluării, statele membre vor trebui să cuantifice beneficiile pentru mediu ale măsurilor lor. Pentru a simplifica calculul costurilor eligibile, orientările propuse prevăd norme de proporționalitate alternative în cazul în care nu se poate stabili un scenariu contrafactual. Intensitatea maximă a ajutorului va fi de 40 % din costurile eligibile, cu bonusuri pentru IMM-uri și pentru investiții situate în zone asistate. Ajutorul poate fi acordat și printr-o procedură de ofertare concurențială.

Pentru ajutoarele sub formă de certificate comercializabile se vor aplica norme specifice.

Reabilitare și biodiversitate

Domeniul de aplicare al orientărilor propuse este extins pentru a include nu doar ajutoarele pentru decontaminare, ci și ajutoarele pentru reabilitarea naturii și a ecosistemelor, precum și cele pentru protejarea și refacerea biodiversității.

Orientările propuse permit statelor membre să acopere până la diferența dintre 100 % din costurile proiectului de decontaminare, reabilitare sau biodiversitate și creșterea valorii sitului care rezultă din decontaminare sau reabilitare. În conformitate cu principiul „poluatorul plătește”, ajutorul nu poate fi acordat unei entități căreia îi revine responsabilitatea de a preveni și de a corecta degradarea și contaminarea mediului, cu excepția cazului în care este necesară extinderea domeniului de aplicare sau creșterea nivelului de ambiție al proiectului de decontaminare sau reabilitare dincolo de obligațiile sale legale.

Reducerea impozitelor

Având în vedere autonomia fiscală a statelor membre și pentru a le oferi flexibilitate în ceea ce privește proiectarea unei măsuri sub formă de reduceri de impozite, orientările propuse includ o secțiune specială care prevede criterii de compatibilitate specifice (de exemplu, simplificate, în special exceptarea de la cerința referitoare la ofertarea concurențială). Această secțiune este împărțită în două subsecțiuni: (i) reduceri ale taxelor sau impozitelor de mediu, care sunt necesare pentru anumite sectoare cu utilizare intensivă a resurselor (continuarea dispozițiilor existente cuprinse în secțiunea 3.7.1 din OAME 2014); (ii) reduceri ale impozitelor și/sau ale taxelor parafiscale, care urmăresc protecția mediului ca obiectiv principal, și anume stimularea beneficiarilor să întreprindă proiecte sau activități care au ca rezultat reducerea poluării sau a consumului de resurse.

Ajutorul nu trebuie să depășească cota sau valoarea normală a taxei fiscale sau parafiscale care ar fi aplicabilă în caz contrar. În funcție de tipul de ajutor vizat de măsură, ajutor pentru investiții sau pentru funcționare, se aplică garanții specifice suplimentare.

5. Ajutoarele din sectorul energetic

5.1. Ajutoare pentru siguranța alimentării cu energie electrică

Orientările propuse păstrează în mare măsură normele prevăzute în OAME 2014, încorporând principalele aspecte ale legislației sectoriale și codificând practica decizională de după anul 2014 - în

special clarificând faptul că orientările se aplică și măsurilor referitoare la congestia și la întreruptibilitatea rețelilor.

Orientările propuse vor permite statelor membre să își ecologizeze măsurile care vizează siguranța alimentării (de exemplu, prin stabilirea unor praguri naționale stricte pentru emisii sau prin încorporarea altor criterii de mediu în măsurile de asigurare a alimentării).

Pentru a spori transparența și a stimula participarea părților interesate la proiectarea acestor măsuri de sprijin complexe, în anumite circumstanțe va fi introdusă o cerință de consultare publică.

5.2. Ajutoare pentru infrastructura energetică

Normele privind ajutoarele de stat pentru infrastructura energetică acționează într-un context în care multe proiecte, în special proiectele mai mari, sunt cofinanțate din fonduri structurale ale UE. În plus, o parte semnificativă a cheltuielilor din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) din cadrul inițiativei emblematice „Power-up” este destinată a fi alocată unor proiecte de infrastructură specifice. Orientările propuse ar reitera în mod clar faptul că probleme legate de ajutoarele de stat apar numai în cazul în care infrastructura este exploatată în afara monopolurilor naturale și legale ale operatorilor de rețea.

Domeniul de aplicare al orientărilor propuse ar urma să fie extins, de asemenea, la noile categorii de infrastructură care au devenit mai importante în perioada ulterioară introducerii actualelor OAME, cum ar fi conductele rezervate pentru hidrogen și gaze din surse regenerabile, precum și la noi categorii de infrastructură suplimentare care ar putea apărea în următorii ani. Investițiile în astfel de noi categorii de infrastructură vor fi, de asemenea, evaluate în conformitate cu principiile generale de evaluare în ceea ce privește proporționalitatea și evitarea denaturării concurenței.

În cele din urmă, pentru a preveni blocarea instalațiilor de infrastructură legate de combustibili fosili, vor fi introduse garanții suplimentare pentru sprijinirea investițiilor în infrastructura de gaze naturale (cum sunt terminalele pentru GNL), de exemplu prin impunerea cerinței ca infrastructura de gaze să fie pregătită pentru hidrogen sau, în caz contrar, să nu creeze un efect de blocare. Infrastructura pentru alte forme de combustibili fosili (în special petrolul) nu ar fi inclusă în orientările propuse.

5.3. Ajutoare pentru investiții pentru sistemele de termoficare și de răcire centralizată

În ceea ce privește sistemele de termoficare și de răcire centralizată, vor fi menținute simplificările introduse în cadrul Comunicării privind SEIP⁹ și al modelului MRR¹⁰. Aceste norme: (a) oferă posibilitatea de a evalua proporționalitatea ajutorului pentru rețea, precum și pentru sursa de căldură în ceea ce privește deficitul de finanțare (adică ignorând intensitățile anterioare ale ajutorului) și (b) clarifică faptul că, în cazul în care investiția în modernizare nu atinge încă standardul de eficiență energetică, ajutorul poate fi totuși aprobat, cu condiția ca ulterior, în termen de trei ani, să înceapă o nouă modernizare pentru a atinge eficiența energetică.

De asemenea, în acest caz, vor fi introduse garanții suplimentare împotriva efectului de blocare pentru proiectele de termoficare care implică utilizarea de combustibili fosili. Urmând abordarea generală descrisă în secțiunea 2, orientările propuse explică faptul că este puțin probabil ca sprijinirea generării de căldură pe baza combustibililor fosili cei mai poluanți să fie posibilă, având în vedere absența efectelor pozitive asupra mediului și efectele negative suplimentare ale unui astfel de sprijin. Totuși, acordarea de sprijin pentru modernizarea rețelilor de transport de energie termică în jurul centralelor

⁹ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Planul de investiții pentru o Europă durabilă – Planul de investiții din cadrul Pactului ecologic european”, 14 ianuarie 2020, COM(2020) 21 final.

¹⁰ https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/template_RFF_district_heating.pdf.

de generare pe bază de combustibili fosili ar putea avea unele efecte pozitive, cu condiția ca acest sprijin să nu ducă la creșterea producției de energie pe bază de combustibili fosili (de exemplu, prin conectarea unor clienți suplimentari).

În ceea ce privește sprijinul acordat proiectelor de termoficare care implică utilizarea de gaze, statele membre trebuie să ofere explicații referitoare la modul în care vor asigura coerența investițiilor cu strategia generală privind îndeplinirea obiectivului Uniunii de atingere a neutralității climatice până în 2050.

5.4. Ajutoare pentru închiderea activităților pe bază de cărbune, turbă și șisturi bituminoase

Renunțarea la producția de energie pe bază de cărbune, turbă și șisturi bituminoase este unul dintre cei mai importanți factori ai decarbonizării în sectorul energetic al Uniunii. Orientările propuse vor include norme de compatibilitate pentru două tipuri de măsuri de sprijin pe care statele membre le pot lua pentru a sprijini închiderea centralelor electrice care ard cărbune (inclusiv cărbune superior și lignit), turbă sau șisturi bituminoase și, eventual, a operațiunilor de extracție a acestor combustibili (denumite împreună „activități pe bază de cărbune, turbă și șisturi bituminoase”).

O primă subsecțiune se referă la ajutoarele acordate de statele membre pentru a compensa închiderea anticipată a activităților profitabile pe bază de cărbune, turbă și șisturi bituminoase, în special pentru pierderile de profit. Acolo unde este posibil, valoarea ajutorului va fi definită prin proceduri de ofertare concurențială. Pentru a se asigura punerea în aplicare a celor mai eficiente proiecte, va fi necesară și cuantificarea beneficiilor pentru mediu.

O a doua subsecțiune se referă la ajutoarele acordate de statele membre pentru acoperirea costurilor sociale și de mediu excepționale care decurg din închiderea activităților necompetitive pe bază de cărbune, turbă și șisturi bituminoase. Categoriile de costuri eligibile acoperite sunt definite în orientările propuse. Costurile care rezultă din nerespectarea reglementărilor de mediu și costurile legate de producția curentă nu vor fi eligibile.

6. Ajutoarele sub formă de reduceri ale taxelor pe energia electrică pentru utilizatorii mari consumatori de energie (UCE)

Transformarea economiei UE în conformitate cu Pactul verde european este finanțată parțial prin taxe pe consumul de energie electrică. În acest context, cel mai probabil statele membre vor continua să finanțeze astfel de politici prin taxe și, prin urmare, este posibil ca aceste taxe să crească. Anumite sectoare care sunt în mod deosebit expuse comerțului internațional și care se bazează în mare măsură pe energia electrică pentru crearea de valoare se pot confrunta cu o sarcină financiară mare atunci când plătesc astfel de taxe. Prin urmare, OAME au permis statelor membre să introducă reduceri selective la plata acestor taxe. Orientările propuse ar permite în continuare reduceri ale taxelor, pentru a corecta riscul crescut ca activitățile din sectoarele eligibile să fie relocalate în afara Uniunii Europene, în locuri în care normele de mediu lipsesc sau au un nivel mai scăzut de ambiție. Comisia a identificat aceste sectoare și a introdus cerințe referitoare la proporționalitate, având în vedere faptul că, dacă reducerile sunt prea mari sau sunt acordate unui număr prea mare de consumatori de energie electrică, poate fi pusă în pericol finanțarea globală a sprijinului pentru energia din surse regenerabile, iar denaturările concurenței și ale schimburilor comerciale pot fi deosebit de importante.

Eligibilitatea se stabilește pe baza pragurilor pentru intensitatea consumului de energie electrică și intensitatea schimburilor comerciale la nivel de sector. Sectoarele sunt eligibile dacă înregistrează o intensitate a schimburilor comerciale de cel puțin 20 % la nivelul Uniunii și o intensitate electrică de cel puțin 10 % la nivelul Uniunii. În plus, Comisia consideră că un risc similar există în sectoarele care înregistrează o intensitate electrică de cel puțin 7 % și o intensitate a schimburilor comerciale de cel puțin 80 %. Un prag al intensității schimburilor comerciale de 20 % este în concordanță cu metodologiile utilizate pentru stabilirea listei privind riscul de relocare a emisiilor de dioxid de carbon

în cadrul sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii¹¹ și a listei sectoarelor considerate a fi expuse unui risc real de relocare a emisiilor de dioxid de carbon din cauza costurilor indirecte ale emisiilor în temeiul Orientărilor privind ajutoarele de stat acordate în contextul ETS¹². În plus, Comisia consideră că din taxele respective decurge un risc semnificativ de relocare în afara Uniunii Europene a activităților din sectoarele eligibile numai în cazul în care nivelul cumulat global al acestor taxe (înainte de orice reducere) atinge un nivel minim al costurilor per MWh.

Pentru a ține seama de nivelul mai ridicat de ambiție al Pactului verde și pentru a codifica practica decizională actuală a Comisiei, domeniul de aplicare al reducerilor va fi extins la toate taxele sociale și de decarbonizare. Dezavantajul concurențial pentru utilizatorii mari consumatori de energie este considerat a fi prezent îndeosebi dacă taxele pe energia electrică ating un anumit prag minim. Taxele reduse vor fi considerate proporționale în cazul în care întreprinderile plătesc cel puțin 25 % din taxele respective; ar exista, însă, și posibilitatea de a plafona contribuția proprie a întreprinderilor la 1,5 % din valoarea adăugată brută a acestora. Se propune, de asemenea, alinierea parțială a dispozițiilor privind reducerile pentru utilizatorii mari consumatori de energie la Orientările privind ETS, inclusiv prin introducerea unor condiționalități ecologice.

Comisia solicită în mod special observații cu privire la următoarele aspecte: (i) dacă metodologia de mai sus este adecvată pentru identificarea sectoarelor expuse în mod deosebit riscului de relocare în afara Uniunii Europene, atenuând, în același timp, riscurile identificate mai sus în ceea ce privește denaturarea concurenței și a schimburilor comerciale și absența unei finanțări suficiente pentru sprijinirea energiei din surse regenerabile și (ii) care ar trebui să fie nivelul minim cumulativ per MWh al taxelor în cauză, care este necesar pentru a permite reducerile.

---

¹¹ Decizia delegată (UE) 2019/708 a Comisiei din 15 februarie 2019 de completare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește stabilirea sectoarelor și subsectoarelor considerate ca fiind expuse riscului de relocare a emisiilor de dioxid de carbon pentru perioada 2021-2030.

¹² Comunicare a Comisiei „Orientări privind anumite măsuri de ajutor de stat acordate în contextul sistemului de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră după 2021”, 21 septembrie 2020, C/2020/6400.